

lijke cliënten te maken te hebben, zonder tusschenkomst van derden, welke voorkeur ten grondslag ligt aan hun tegenzin tegen staatsgeneeskunde, wordt van socialistisch standpunt beschouwd. Dien tegenzin tegen wat de schrijvers noemen „wetenschappelijke regeling”, volkomen ambtenaarschap en dienstrangen schrijven zij aan dezelfde beweegredenen toe, welke den werkman schuw maken van de „wetenschappelijke regeling” in de werkplaats en de mijnen. Zij schijnen geen groot verschil te zien tusschen de verhouding van arts tot patiënt en die van mijnwerker tot steenkool.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

BEHANDELING VAN SCHEDELSCHOTWONDEN.

Met veel belangstelling las ik in het nummer van 12 Mei van het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* het verslag van de Amsterdamsche Neurologenvereëning. Met veel verbazing bemerkte ik, wat de heer MUSKENS in de discussie heeft gezegd. Terwijl uit de oorlogsliteratuur blijkt, dat bij schedelschotwonden vele gevaren worden afgewend door primair opereeren, meent collega MUSKENS ons te moeten mededeelen, dat hij zich daartegen indertijd in Antwerpen heeft verzet. Dat standpunt was in dat tijdperk begrijpelijk, maar, voor zoover ik kan nagaan, is men tegenwoordig algemeen van andere meening. Aangezien de mededeeling van collega MUSKENS tot geen debat heeft aanleiding gegeven, zou ik het op hoogen prijs stellen, als dit vraagstuk van neurologischen kant nader werd toegelicht. Mochten wij onverhoopt nog eens in oorlog komen, dan zou het bestaan van een verkeerde meening voor onze verwonde soldaten zeer gevaarlijk kunnen worden.

Middelburg,
16 Mei 1917.

Dr. P. H. VAN ROOJEN,
chirurg, res. off. v. gez. der 1ste kl.

SPIERTONUS EN ONTHERSENINGSSTIJFHEID.

Naar aanleiding van het artikel van prof. VAN RIJNBEEK in het vorig nummer van dit *Tijdschrift* (blz. 1623) een korte mededeeling.

Genoemd opstel is de herdruk van een mededeeling aangeboden aan de Koninklijke Akademie van Wetenschappen in de vergadering van 27 Januari l.l. Het trof mij echter bij de vergelijking der twee geschriften, dat in het tabelletje op blz. 1634 van de mededeeling in dit *Tijdschrift* een regel niet voorkomt, die wel aanwezig is in het overigens vrijwel gelijklopende, tabelletje op blz. 938 der Akademie-mededeeling. Daarin komt namelijk nog voor als laatste regel, onder die betreffende den koude-tonus dus;

	Chemisme creatine vermeerderd.	Innervatie.		Tonustype.	
		sympathisch	musculomotorisch	plastisch	contractiel
Neus van FUNKE.	niet onderzocht	+		+	

Of deze verdwijning per ongeluk tot stand gekomen of door den schrijver opzettelijk bedoeld is, weet ik niet; ik vind daarin echter aanleiding mede te deelen, dat de heer HAVIK, student in de geneeskunde te Leiden, in het Hygiënisch Laboratorium der Technische Hoogeschool te Delft, op mijn verzoek o. a. proeven verricht heeft over het al of niet aanwezig zijn van dien „neus” van FUNKE bij aanwezigheid resp. uitschakeling van de sympathische innervatie der dwarsgestreepte spieren van den kikker, bij welke proeven ik het genoeg had hem behulpzaam te kunnen zijn.

Ik veroorloof mij hier reeds nu aan te stippen, dat een der gegevens van dat onder-